

РАДА СУДДІВ УКРАЇНИ

01601, м. Київ, вул. Липська, 18/5, тел.: (044) 277-76-29, факс: (044) 277-76-30

30 жовтня 2020 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я

№ 63

Зміни, які зараз відбуваються у системі правосуддя, покликані відновити суспільну довіру до судової влади, утвердити авторитет правосуддя, гарантувати незалежність, добросовісність і високий професіоналізм суддів. Для досягнення цих цілей надзвичайно важливим є комунікаційний напрям.

Рада суддів України визначила налагодження комунікації, як пріоритетний напрямок роботи ще в 2015 році і рішенням № 14 від 12 березня 2015 року схвалила рекомендації міжнародної конференції "Зміцнення довіри до судової гілки влади через покращення комунікації", яким рекомендувала налагодити ефективну роботу із засобами масової інформації та належну координацію діяльності з прес-секретарями судів і запровадила інститут судді-спікера в судах.

Разом з тим, реагуючи на всесвітню ситуацію з поширенням пандемії коронавірусу COVID-19 та враховуючи той факт, що суди не припиняють здійснювати правосуддя навіть за умов карантину, Рада суддів України задля забезпечення населення України від поширення гострих респіраторних захворювань та коронавірусу COVID-19, який віднесено до особливо небезпечних інфекційних хвороб, 17 березня 2020 року рішенням №19 затвердила Рекомендації щодо встановлення особливого режиму роботи судів України, якими тимчасово було припинено всі заходи, не пов'язані з процесуальною діяльністю суду та забезпеченням діяльності органів судової влади (круглі столи, семінари, дні відкритих дверей тощо), проведення особистого прийому громадян керівництвом суду та обмежено допуск на судові засідання осіб, які не є їх учасниками.

Разом з тим, до прес-служби органів суддівського самоврядування надходить інформація, що окремі суди з посиланням на вищезгадані рекомендації Рад суддів України взагалі припинили допуск представників ЗМІ до за слів судових засідань.

Рада суддів України звертає увагу, що тимчасове обмеження доступу до судових засідань осіб, які не є учасниками судових процесів, обґрунтовано, перш за все, необхідністю гарантувати безпеку та здоров'я громадян під час пандемії. Однак належна, оперативна, визначена законодавством та іншими нормативними актами, комунікаційна робота зі ЗМІ залишається одним з найважливіших напрямів діяльності судової гілки влади.

З метою врегулювання питання допуску представників ЗМІ на відкриті судові засідання Рада суддів України звертає увагу судів, що навіть в період

карантину забезпечення дотримання принципу гласності судового процесу та прав громадян на отримання інформації залишається актуальним.

В даних умовах альтернативою присутності та отримання повного обсягу інформації є забезпечення відеозв'язку із зали судового засідання. Відтак, судам необхідно активно використовувати механізм онлайн трансляцій судових засідань, особливо у справах, які викликають широкий суспільний резонанс.

Крім того, окремі суди взагалі припинили проведення судових засідань в режимі відеоконференцій "у зв'язку із стрімким розповсюдженням інфекційного захворювання COVID-19 та з метою посилення безпеки працівників та відвідувачів суду" на підставі ухвал судів та дорученням інших установ.

Наразі повністю припинили проведення відеоконференцій більше 40 судів і ця кількість щоденно зростає.

Така практика не відповідає раніше наданим рекомендаціям Ради суддів України про роботу судів в умовах карантину, суперечить статті 55 Конституції України та неодноразово висловленим позиціям Ради суддів України про те, що суддівська спільнота в Україні є соціально відповідальною, а органи судової влади продовжують здійснювати розгляд справ, у тому числі і тих, що пов'язані з порушеннями правил карантину, санітарно-гігієнічних, санітарно-протиепідемічних правил і норм.

Відмова проводити судові засідання в режимі відеоконференції на підставі ухвал судів взагалі може свідчити про відмову виконувати судові рішення.

Більше того, подібні дії судів не лише порушують право учасників судових справ на справедливий суд, а і змушують їх прибувати у судові засідання на більш віддалені відстані та наражати на небезпеку себе та інших громадян. В окремих випадках такі дії призводять до необґрунтованого відкладення справ, повторного направлення судових викликів та повідомлень в мовах відсутності відповідних коштів.

Заслухавши та обговоривши інформацію Голови Ради суддів України Б. Моніча щодо ситуації, яка склалась з дотриманням прав учасників судових проваджень та з допуском представників ЗМІ на відкриті судові засідання в умовах карантинних обмежень в Україні, з метою врегулювання питання отримання представниками ЗМІ інформації щодо перебігу відкритих судових засідань, що розглядаються в суді, а також реалізації принципів доступності та неупередженості здійснення правосуддя та принципу гласності судового процесу, відповідно до статті 133 «Про судоустрій і статус суддів», Положення про Раду суддів України, затвердженого Х позачерговим з'їздом суддів України 16 вересня 2010 року (із подальшими змінами), Рада суддів України

вирішила:

1. Інформацію Голови Ради суддів України Б. Моніча щодо ситуації, яка склалась з припиненням окремими судами судових засідань в режимі відеоконференції та допуском представників ЗМІ на відкриті судові засідання в умовах поширення в Україні коронавірусу, взяти до відома.

2. З метою забезпечення прав учасників судових проваджень на розгляд їх справ справедливим та неупередженим судом в розумний строк звернути увагу судів та суддів України, що учасники справи мають право брати участь у судовому засіданні в режимі відеоконференції поза межами приміщення суду. Обмеження цього права може бути обумовлене виключно відсутністю технічної можливості, а умовах поширення в Україні коронавірусу така форма участі має розглядатись як основна. При цьому доступ в судові засідання здійснюється з дотриманням всіх карантинних заходів та санітарних норм у зв'язку з епідемією COVID-19, а саме: використання засобів індивідуального захисту (рукавички, медична маска) та дотримання соціально-безпечної дистанції.

3. З метою врегулювання питання допуску представників ЗМІ на відкриті судові засідання, звернути увагу судів та суддів на те, що доступ представників засобів масової інформації в судові засідання здійснюється з дотриманням всіх карантинних заходів та санітарних норм у зв'язку з епідемією COVID-19, а саме: використання засобів індивідуального захисту (рукавички, медична маска) та дотримання соціально-безпечної дистанції.

4. Рекомендувати судам та суддям організувати онлайн трансляції засідань резонансних справ задля забезпечення реалізації принципів доступності та неупередженості здійснення правосуддя та принципу гласності судового процесу.

5. Прес-службам судів з метою дотримання принципу гласності судового процесу своєчасно та детально анонсувати і висвітлювати перебіг судових засідань у резонансних справах на веб-сторінках судів, у соціальних мережах та забезпечувати он-лайн трансляцію судових процесів.

6. Прес-службам судів підтримувати зворотній зв'язок із ЗМІ з метою надання додаткової, важливої інформації, роз'яснень та уточнень.

7. Копію рішення надіслати у всі суди України.

**Голова
Ради суддів України**

Б.С. Моніч